

ATEX voor beginners, explosiegevaar in vogelvlucht

Leen van Meerveld, docent en ervaringsdeskundige NCOI Techniek & Veiligheid

DEXTER 24, 11.00u-12.00u & 15.30u-16.30u

Leen van Meerveld zijn eerste werkervaring was als monteur meet- en regeltechniek in de werkplaats bij Unilever in Gouda. Zijn opleidingen (Meet- en regeltechniek en Maintenance Management bij de TU Delft) heeft hij jarenlang in de avonduren gedaan, naast de 40-urige werkweek. Van Gouda is hij naar Unimills in Zwijndrecht gegaan, als tekenaar/constructeur/werkvoorbereider. Vanaf 1984 tot 2013 is hij bij Gist Brocades/DSM bezig geweest met engineering, projecten en maintenance. In die laatste rol heeft Leen 12 jaar leiding gegeven aan onderhoudsdiensten. Als afsluiting in Delft heeft hij meegewerkt aan het opstarten van een proefbedrijf. In 2013 kon hij vrijwillig met een reorganisatie mee en is hij als zelfstandige verder gegaan. Inmiddels is hij met pensioen. Deze vrijheid geeft hem de gelegenheid om overdag en 's avonds zijn kennis over te dragen en ervaringen te delen.

Speciaal voor de belangstellenden die tot nu toe "de klok hebben horen luiden". Zonder dat technische kennis nodig is, krijgt u inzicht in de wetgeving, eisen, normen, opties en mogelijkheden die samenhangen met de bescherming tegen explosiegevaar. Na deze sessie kunt u bijvoorbeeld beslissen wie uit uw organisatie welke kennis nodig heeft en welke trainingen daarvoor het meest geschikt zijn.

Your Process Safety; duidelijkheid in verantwoordelijkheid

John van der Sleen, advies en training Van der Sleen

DEXTER 19, 11.00u-12.00u & 12.00u-13.00u

John van der Sleen heeft 38 jaar voor Shell zowel Onshore als Offshore gewerkt in verschillende operationele posities. Zowel op de werkvloer als in leidinggevende veld- en kantoor posities. Hij weet uit eigen ervaring de brug te slaan tussen Proces Veiligheid op de werkvloer en Process Safety zoals die beleefd wordt binnen een kantoor organisatie.

Process Safety is veel meer dan een proces veilig beheersen. Incidenten bij de Petrochemische en Olie&Gas industrie in Amerika hebben de afgelopen jaren 10-tallen mensenlevens gekost en miljarden aan veiligheidsuitgaven. Leiding geven, risico's herkennen + beheersen en controles zijn een zeer belangrijk onderdeel van de Process Safety. Het hebben en erkennen van een integrale Asset in zowel ontwerp als onderhoud als in de uitvoering borgen een veilig proces. In deze workshop neem ik u graag mee in de reis naar het beheersen van proces veiligheid.

Wijzigingen toekomstige NPR 7910-1 & NPR 7910-2

Gerdian Jansen, manager HSE-Advies

DEXTER 17, 11.00u-12.00u & 15.30u-16.30u

Gerdian Jansen is als senior adviseur al vele jaren intensief betrokken bij de explosieveiligheidsproblematiek bij vele bedrijven met veelal complexe situaties en dito werkprocessen. Daarnaast zet hij zijn deskundigheid in als lid van de Normcommissie "Elektrisch materieel in verband met explosiegevaar" (NEC31) en is hij voorzitter van de werkgroepen herziening NPR 7910-1 en NPR 7910-2.

De NPR 7910-1 & NPR 7910-2 zijn herzien, waarbij deze in overeenstemming zijn gebracht met de nieuwste uitgave van de bovenliggende normen. Tijdens de sessie zullen de belangrijkste wijzigingen ten opzichte van de vorige uitgave van de beide praktijkrichtlijnen worden besproken.

Certificeringsplicht van samenstellingen?

Jos Abbing, Technology Manager Electromach b.v.

DEXTER 13, 12.00u-13.00u & 15.30u-16.30u

Focus op ontwikkeling, certificering en kennis borging bij Electromach. Vanaf 1998 heeft Jos Abbing ruime ervaring opgedaan in explosieveiligheid en functionele veiligheid en is ook actief in normcommissies en platformen zoals NEC 31, IECEx 05. Sinds 1988 is Electromach o.a. actief in (inter)nationale IEC MT/WG's voor beschermingsvorm Ex d/e/i/p en Ex s. Electromach levert internationaal gecertificeerde systeem oplossingen en componenten inclusief advies, engineering en functionele veiligheid.

De elastische grens tussen een component, samenstelling of installatie en de noodzaak van een eventuele eenheidskeuring brengt regelmatig onduidelijkheden zowel bij producenten als eindgebruikers. Recentelijk is vanuit IEC de Draft Technical Specification DTS 60079-46 hiervoor gepubliceerd. Dit is een normontwerp van toepassing op certificering van samenstellingen. Mogelijk wordt deze op termijn ook binnen Europa gebruikt. Grijp uw kans aan om hiervan kennis te nemen en samen hierover te discussiëren.

De Ex installatie norm: For the Next Generation!

Karel Neleman, technical manager BARTEC

DEXTER 26, 11.00u-12.00u & 15.30u-16.30u

Al meer dan 25 jaar actief in de elektrische explosieveiligheid voor BARTEC Group. Ex verantwoordelijk persoon voor ATEX, IECEx, INMETRO en TRCU gecertificeerde productielocatie in Ridderkerk. Bijna 20 jaar actief in NEC 31, de nationale normcommissie voor explosieveiligheid van waaruit ook inmiddels al 10 jaar internationaal deelnemer. Als fabrikant optredend in het onderhouden van IEC 60079-0 (algemene bepalingen), IEC 60079-1 (beschermingswijze drukvaste constructie), IEC 60079-14 (ontwerp, selectie en installatie) en TS 60079-46 (equipment assemblies zoals skids). Voor met name de IEC 60079-14 de NL vertegenwoordiger van de gebruikers, zoals plant eigenaren, ingenieursbureaus, installatie- en inspectiebedrijven. Verder voor Nederland (en namens de fabrikanten) gedelegeerde in het IECEx Management Committee en spreker op IECEx conferenties. Naast zijn werk voor BARTEC ook freelance vakdocent voor o.a. NCOI Techniek & Veiligheid met als speerpunt module Ex 003 betreffende selectie en installatie. Vanaf de allereerste editie betrokken bij Het Grote ATEX Congres!

De huidige installatie norm uit 2014 blijkt onderwerp van discussie en daarom is er behoefte aan vernieuwing. We zijn ons echter ook bewust dat we niet oeverloos kunnen blijven wijzigen in de installatie bepalingen. Daarom nu de taak om de Ex installatie norm voor de volgende generaties op te stellen! Wat zijn de geplande wijzigingen? Laat u meeslepen in de wereld van normontwikkeling en help mee aan verbetering!

Explosiegevaar van sprays/mist bij hoog vlampunt vloeistoffen

Ido Pat-El en Gerjon Drenth, technical safety consultants Royal Haskoning DHV

DEXTER 17, 12.00u -13.00u & 14.00u – 15.00u

Ido Pat-El is een procesveiligheid specialist van Royal HaskoningDHV met 10 jaar ervaring in engineering en adviesprojecten voor de offshore olie & gas en chemie sector. Zijn specialismen zijn onder andere gevarenidentificatie, SIL en effectmodellering van branden, explosies en toxische dispersies. Hij is Lead Technical Safety Engineer geweest op meerdere projecten van Engineering Contractors die projecten deden in opdracht van klanten zoals Shell UK, NAM en Statoil. Met een Master of Science in Chemisch Technologie, afgestudeerd aan de vakgroep Fysische Chemie van de TU

Delft op een veiligheid gerelateerd onderwerp, is nevelvorming van hoog vlampunt stoffen een onderwerp wat zijn interesse heeft en meerdere malen ter sprake is gekomen tijdens zijn projecten.

Gerjon Drenth is veiligheidskundige bij Royal HaskoningDHV, met 25 jaar ervaring in detail engineering en adviesprojecten voor de offshore olie & gas en chemie sector. Zijn specialismen zijn o.a. gevarenidentificatie (PHR, Hazid, Hazop), Functional Safety (SIL) en explosieveiligheid (ATEX). Als Technical Safety Consultant voor meerdere projecten in de industrie diverse veiligheidsstudies uitgevoerd voor klanten zoals: NAM, Total, TATA, Sabic. Met een elektrotechnische achtergrond en met de ATEX wet- en regelgeving vanuit deze discipline ook al regelmatig in aanraking te zijn geweest, is het onderwerp van explosiegevaar van brandbare nevels voor vloeistoffen met een hoog vlampunt een enkele keer ter sprake gekomen tijdens zijn projecten.

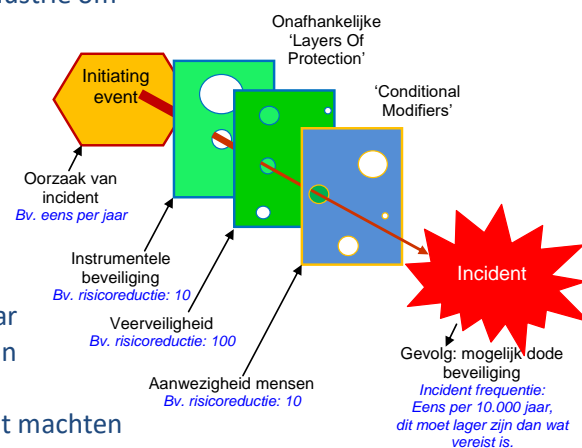
Vloeistoffen met een hoog vlampunt zoals b.v. diesel, kunnen onder bepaalde omstandigheden een brandbare mist vormen. Dit roept vragen op zoals: hoe weet ik of ik een risico loop op een brandbare mist in mijn bedrijf en hoe ga ik hiermee om t.a.v. ATEX zoneringen? Er zijn de laatste jaren verschillende onderzoeken geweest naar de omstandigheden waaronder zich een brandbare mist kan vormen. Het doel van deze workshop is om de deelnemers vanuit een praktisch oogpunt te informeren over de laatste inzichten over dit onderwerp.

Risicobepaling door LOPA (Layer of Protection Analysis)

**Herman Jansen, 'TÜV Certified Functional Safety Expert' Consilant
DEXTER 15, 14.00u – 15.00u & 15.30u- 16.30u**

Herman Jansen heeft 20 jaar gewerkt bij ingenieursbureau Lummus als instrumentatie engineer. Vervolgens 10 jaar bij TNO SSC als Process Safety Consultant. Inmiddels opereert hij al weer 6 jaar zelfstandig als Consilant BV. Wekelijks faciliteert hij bij diverse opdrachtgevers HAZOP/LOPA studies en voert hij SIL studies uit. Consilant BV is een klein onafhankelijk process safety consultancy bedrijf, opgericht in 2011. Actief op het gebied van gevarenidentificatie (HAZOP/FMEA), risicobeoordeling (LOPA/SIL classificatie) en bepaling van de integriteit van instrumentele beveiligingen (SIL, verificaties, validatie, functional safety management system, test van applicatie software). Studies worden uitgevoerd en trainingen worden verzorgd.

LOPA kan gezien worden als de beste methode binnen de procesindustrie om veiligheidsrisico's op adequate wijze te beheersen! De methode is simpel, echter er is een aantal basisregels dat geëerbiedigd moet worden. Tijdens de workshop zal de methode worden uitgelegd en zullen die verplichte basisregels worden benadrukt. Eén van die basisregels is dat het bedrijf moet aangeven welk risico zij tolereert. Dat kan aan de hand van een bedrijfs-risicomatrix. Een andere regel is dat de risico reductie van een voorziening (zoals een interlock of een terugslagklep) in de LOPA studie pas meegenomen mag worden als de voorziening het (potentiële) gevaar aantoonbaar voorkomt. Alle risico reducerende maatregelen moeten periodiek onderhouden en zo mogelijk getest worden. LOPA is een 'simplified process risk assessment'; Bij voorkeur wordt gewerkt met machten van 10, bv. de risicoreductie van een veerveiligheid is 100 en de aanwezigheid van mensen is 10%.

Ageing assets

Martin de Jong, senior consultant en team manager Asset Integrity Management Services

DEKRA Solutions B.V.

DEXTER 30, 14.00u – 15.00u

Bij zijn vorige werkgevers KEMA and DNV-GL werkte Martin de Jong als hoofdconsultant aan vele internationale projecten (in het Midden Oosten, de Verenigde Staten en Europa). Deze projecten betroffen verschillende Asset Integrity onderwerpen zoals: Due diligence, RCA, Conditions assessment, Implementation of Risk Based Inspection, Remaining Life assessments, Defining outage scopes, Plant Inspections, Corrosion Management en Bench Marking. Sinds 2014 werkt Martin de Jong voor DEKRA. Hier is hij verantwoordelijk voor het opstarten van Asset Integrity Management Services. Bij aanvang deed hij dit als integration manager en inmiddels is hij senior consultant en manager van het Asset Integrity Management team. Zijn uitdaging is om samen met procesveiligheidsspecialisten Asset Integrity te positioneren als integraal onderdeel binnen organisaties.

In het Brzo 2015 is veroudering van installaties en corrosie ('ageing') als nieuw aandachtspunt opgenomen. Vanaf 2017 gaan de BRZO+ inspecteurs door het gebruiken van een nieuw inspectie-instrument het thema Ageing inspecteren. Ageing gaat niet alleen over hoe oud je equipment is. Het gaat vooral over wat je weet over haar staat en hoe deze verandert in de tijd. Ageing van installaties is het effect waarbij een component lijdt aan een of meer vormen van materiaal verslechtering en beschadiging (meestal, maar niet persé, geassocieerd met de leeftijd en bedrijfstijd). Hierdoor neemt de kans op falen met het verloop van de tijd toe. Een definitie voor ageing is vastgesteld omdat het een zeer veelomvattend begrip is. De resultaten van de inspecties van het thema Ageing zullen op termijn leiden tot meer kennis en ervaring bij alle partijen. Ook bij de Brzo-bedrijven zal naar verwachting de komende jaren een verdere ontwikkeling plaatsvinden om ageing-aspecten (in brede zin) herkenbaar in hun (veiligheids-) managementsysteem op te nemen. DEKRA neemt de toevoeging mee in haar zienswijze op de praktische invulling en meerwaarde van het onderwerp Ageing Assets.

ATEX 114, 1 jaar na dato

Leo van Schie, projectleider Explosieveiligheid DEKRA

DEXTER 30, 15.30u – 16.30u

Leo van Schie (ing.) werkt sinds 14 jaar voor DEKRA als projectleider explosieveiligheid. Hij leidt internationale projecten waarbij hij keuringen verricht volgens de ATEX- en IECEx- richtlijnen. Dit betreft uiteenlopende producten, zoals samenstellingen, drukvaste, verhoogd veilige en mechanische apparatuur. Daarnaast is Leo van Schie deelnemer aan de internationale normcommissie.

In 2016 is de nieuwe ATEX richtlijn van kracht geworden. Wat zijn de consequenties? Wat zijn de vragen en/of problemen uit het veld? Hoe gaan fabrikanten, eindgebruikers en andere partijen om met deze nieuwe feiten?

Veiligheidsmanagement en de rol van ISO 45001 'Arbomanagementsystemen'

Stephanie Jansen, consultant NEN Industrie & Veiligheid

DEXTER 13, 11.00u – 12.00u & 14.00u – 15.00u

Stephanie Jansen werkt als consultant bij NEN in het cluster Industrie & Veiligheid. Aandachtsgebieden zijn onder andere veilige arbeidsomstandigheden waar arbomanagement een onderdeel van is. De NEN normcommissie voor Occupational, Health and Safety managementsystemen draagt actief bij aan de ontwikkeling van ISO 45001 en is vanaf het begin betrokken.

In 2013 is gestart met het ontwikkelen van ISO 45001 'Occupational health and safety management systems – Requirements with guidance for use'. Deze ISO-norm sluit aan bij de High Level Structure (HLS) voor managementsysteemnormen. De HLS maakt het onder andere mogelijk om systemen gemakkelijker te integreren en audits op het gebied van diverse managementsysteemnormen (waaronder ISO 9001 en ISO 14001) te combineren. Half mei wordt de norm voor de tweede keer als normontwerp gepubliceerd. Het is dan opnieuw mogelijk om commentaar in te dienen op de inhoud. Welke rol speelt deze norm bij het Veiligheidsmanagement in een organisatie? Wat verandert er ten opzichte van OHSAS 18001?

De IECEx route: De weg naar persoonscertificering

Paul van der Sneppen, directeur NCOI Techniek & Veiligheid

DEXTER 24, 12.00u – 13.00u & 14.00u – 15.00u

De ervaring die Paul van der Sneppen op deed bij ExxonMobil Chemical is de blijvende drijfveer voor hem om een steentje bij te dragen aan de veiligheid in Nederland. Hij is lid van twee Waarborgcommissies van de SSVV, is lid van het CBCE van NEN, lid van het IECEx05NL platform, initiatiefnemer van het Atex Informatie-platform op LinkedIn en vertegenwoordiger vanuit Nederland binnen IECEx

Ieder bedrijf dat Atex-plichtig is moet, conform de Atex 153 richtlijnen en de Arbo-wetgeving, zorgen voor voldoende geschoold personeel. Maar wanneer "voldoende" "goed genoeg" is is niet altijd even duidelijk geweest. IEC en IECEx hebben daar richting aan gegeven. Door het opstellen van breedgedragen internationale eind- en toetstermen voor trainingen, het af kunnen leggen van onafhankelijke theorie- en praktijk-examens en zelfs het uitgeven van persoonscertificaten is de IECEx-route op dit moment de meest beproefde manier om aan te tonen dat u beschikt over competent personeel. In deze workshop krijgt u een helder beeld over de stappen die u kunt nemen om dit zeker te stellen.

Mechanische apparatuur onder ATEX 114 en IECEx 02

Leo van Schie, projectleider Explosieveiligheid DEKRA

DEXTER 30, 11.00u – 13.00u, duurt 2 rondes

Leo van Schie (ing.) werkt sinds 14 jaar voor DEKRA als projectleider explosieveiligheid. Hij leidt internationale projecten waarbij hij keuringen verricht volgens de ATEX- en IECEx- richtlijnen. Dit betreft uiteenlopende producten, zoals samenstellingen, drukvaste, verhoogd veilige en mechanische apparatuur. Daarnaast is Leo van Schie deelnemer aan de internationale normcommissie.

Eind 2016 zijn de nieuwe normen NEN-EN-ISO 80079-36 en NEN-EN-ISO 80079-37 voor mechanische apparatuur gepubliceerd. Hiermee is certificering van mechanische apparatuur onder IECEx 02 mogelijk. Hiernaast worden hiermee de normen uit de NEN-EN 13463 serie vervangen die al langer gebruikt worden voor ATEX. Wat betekent dit voor u? Wat zijn de verschillen en overeenkomsten voor mechanische apparatuur onder ATEX en IECEx?

Functional Safety in the areas of ATEX and Process Safety (DUUR IS 2 RONDES, IN HET ENGELS)

Jens Kötting, head of functional safety for machinery DEKRA Exam

DEXTER 28, 12.00u – 15.00u, 2 rondes, in het ENGELS

After obtaining an engineer's degree in Electrical Engineering (with a specialization in microelectronics) Jens Kötting did a Master of Science (Engineering Physics, specialization in biomedical engineering). In 2005, after his studies, Jens started as a development engineer for embedded systems and magnetic sensors at Lenord+Bauer, later transitioning towards a project engineer job within the organization. He then transferred to another company (IFM) and worked

there as a product manager for functional safety sensors. The next step in his career brought him to DEKRA Exam. He has been working for DEKRA as head of functional safety for machinery since 2015.

Functional Safety has become indispensable in the areas of ATEX and Process Safety. For the operating company the IEC 61511 and for the manufacturer the EN 50495 and EN ISO 80079-37: all these standards require functional safety on the basis of IEC 61508 or its arising standards. This lecture clarifies the crucial questions of what functional safety is and why it is so urgently needed. Furthermore it is discussed, which standards of functional safety are needed in which areas of Process Safety and ATEX. At the end, two of the most common standards are presented and compared: The IEC 61508 and the ISO 13849.

‘Excelleren in Veiligheid’: een juridische blik

Esther Broeren, advocaat en partner ELEMENT Advocaten

DEXTER 28, 15.30u- 16.30u

Mr. E. (Esther) Broeren is gespecialiseerd in het omgevingsrecht en het stoffenrecht, met een bijzondere focus op (externe) veiligheid. Esther publiceert en doceert met regelmaat op deze terreinen en beschikt over ruime ervaring in het adviseren van en procederen voor zowel overheden als bedrijven. Esther is lid van de Vereniging voor Milieurecht en de Vereniging van Milieurecht Advocaten en werd in 2006 uitgeroepen tot de beste jonge advocaat van Nederland.

In deze sessie worden enkele relevante ontwikkelingen op juridisch vlak besproken, dit aan de hand van praktijkvoorbeelden en de actuele rechtspraak.

Reparatie van Ex equipment

Joris Bracke, bestuurslid UNETO VNI en directeur/eigenaar Bracke b.v.

DEXTER 15, 12.00u -13.00u

Joris Bracke is in het dagelijks leven ondernemer en aandrijfspecialist.

Als ervaringsdeskundige neemt hij u mee in de wereld van het organisatorisch omgaan met het (laten) uitvoeren van reparaties van explosieveilige equipment.

Explosion hazards by static electricity

Carsten Blum, DEKRA Exam

LIMOUSIN 2, 11.00u – 12.00u & 14.00u – 15.00u, in het ENGELS

Dr Carsten Blum is an expert of explosion protection and Plant safety. Currently he is the head of Electrostatics at DEKRA Exam GmbH. He is also a member of national and international standardisation committees.

Electrostatic discharges are ignition sources which are sometimes very deceptive and difficult to identify and avoid in practice.

The experimental presentation shows practical examples for charging mechanisms in process industry and describes different kind of discharges and their incendivity for explosive atmospheres. Practical examples for the avoidance of chargings and dischargings will also be shown.